

Chmelár: Obsah okupačnej zmluvy medzi Slovenskom a USA rozhodne nie je štandardný, ako to tvrdí minister obrany Kaliňák

- CZ24 News | 4. března 2024

SLOVENSKO: Chmelár: Obsah okupačnej zmluvy medzi Slovenskom a USA rozhodne nie je štandardný, ako to tvrdí minister obrany Kaliňák

Publicista, politický analytik a vysokoškolský pedagóg Eduard Chmelár presne pred piatimi rokmi odhalil a zverejnil utajované plány na uzavretie dohody o spolupráci v oblasti obrany (DCA) medzi Slovenskom a Spojenými štátmi. Teraz reaguje na najnovšie vyjadrenia ministra obrany SR Roberta Kaliňáka (Smer-SSD), ktorý označil túto dohodu za štandardnú.

Minister obrany Robert Kaliňák sa nedávno vyjadril, že si váži ľudí, ktorí vedia povedať svoj názor. Preto mi iste nebude zazlievať, že musím vysloviť kategorický nesúhlas s jeho postojom k vojenskej zmluve s USA, ktorý [prezentoval v rádiu Slobodný vysielateľ minulú stredu](#).

Sú veci, na ktoré nemusíme mať rovnaké názory. Nemusím súhlasiť s plánom na nákup ďalších stíhačiek (tým skôr, že v minulosti aj niektorí vojenský experti vyslovili pochybnosti, či aj tých 14 nie je priveľa). Nemusím súhlasiť s naliatím 100 miliónov eur zo štátneho rozpočtu do súkromných zbrojárskych firiem. Môže mi nadvihnúť obočie klebeta poslanca Juraja Krúpu za SaS, že vraj ministerstvo obrany zvažuje kúpu amerického protivzdušného systému Patriot za miliardu dolárov (ak je to pravda, tak značnú zodpovednosť za to aj tak nesie bývalá vládna koalícia, ktorá rozdávala našu obrannú techniku ako lentilky). S tým všetkým nesúhlasím, ale potiaľto viem rešpektovať politickú realitu. No nemôžem mlčať, ak vláda zvažuje rozhodnutie, ktoré by bolo fackou do tváre všetkým, ktorí volili Smer najmä pre jeho mierovú politiku.

Dovoľte mi so všetkou skromnosťou pripomenúť, že k tejto téme mám čo povedať. Bol som to totiž práve ja, kto presne pred piatimi rokmi odhalil a zverejnil utajované plány na uzavretie DCA so Spojenými štátmi. Po tejto vojenskej zmluve som začal pátrať, keď bezprostredne po zvláštnej návšteve vtedajšieho amerického šéfa diplomacie Mikea Pompea v Bratislave 12. februára 2019 (ku ktorej naše novinárske teliatka nemali žiadne otázky) minister zahraničných vecí Miroslav Lajčák zaklamal, že jeho partner neprišiel na Slovensko so žiadnymi požiadavkami. Už o týždeň však záhadne hovoril o akýchsi rokovaniach s Američanmi: „Je tu dohoda o citlivých veciach a Slovensko má v tomto kontexte svoje záujmy, a tie si potrebujeme obhájiť“. Preložené z diplomatickej reči – táto dohoda nevznikla z našich štátnych záujmov, ale zo záujmov USA a my sme sa ocitli pod tlakom ubrániť, čo sa dá. Preto som 26. februára 2019 na tejto sociálnej sieti zverejnil výzvu, aby vláda verejnosti jasne povedala, či rokuje o prítomnosti ozbrojených síl USA na území Slovenska.

Ministerstvo zahraničných vecí na ňu zareagovalo ešte v ten istý večer nezvyčajne podráždeným vyhlásením, v ktorom sa namiesto racionálnych argumentov uchýlilo k osobným invektívam, zavádzaniu a možno aj vedomej lži. Namiesto jednoznačnej odpovede na priamo položenú otázku ma obvinilo, že moje tvrdenia sú vraj ničím nepodložené, konšpiratívne, že klamem, zavádzam, a tak ďalej. A túto hysterickú spršku ad hominem útokov nepodložilo ani jedným jediným vecným

argumentom, ktorý by vyvrátil moje tvrdenia. Keď som asertívne trval na odpovedi a priložil aj stanoviská zahraničných vojenských expertov, ministerstvo zmenilo tón, prestalo takéto rokovania popierať a začalo sa vyhovárať na to, že ide o štandardnú zmluvu. Za zmienku stojí, že médiá si túto našu prestrelku všimli až 4. marca 2019, teda až týždeň po vypuknutí aféry, o ktorú sa aj potom zaujímal len veľmi povrchno, nerozbehli žiadne pátranie, ale bezmyšlienkovite preberali iba oficiálne zdroje. Nemohlo mi to nepripomenúť nedávne správanie súčasnej opozície a červených denníkov, keď cielene obviňovali premiéra Fica, že si parížske rokovania o vyslaní vojakov na Ukrajinu vymyslel.

Žiaľ, nešťastné vyjadrenie ministra obrany Kaliňáka, že považuje zmluvu za štandardnú, mi podobne pripomenuli zavádzanie Naďa, Korčoka, Krúpu a ďalších, ktorí sa mu teraz smejú do tváre alebo ho ironicky nazývajú svojim spojencom. Tu nejde len o to, že keď ma chváli Jaro Naď, zamyslel by som sa nad tým, čo robím zle. Rád by som pripomenul, že boj proti DCA bol jedným z hlavných pilierov opozičného zápasu najmä Smeru-SD, vďaka ktorému získal vo voľbách veľa ľudí na svoju stranu. Predseda Smeru Robert Fico na tlačovej konferencii v Prešove 5. januára 2022 vyhlásil, že návrh obrannej dohody so Spojenými štátmi je pre nás nevýhodný a porušuje suverenitu Slovenskej republiky. Prijatie vojenskej zmluvy s USA neskôr celkom správne označil za „deň zrady“, sľuboval referendum a zrušenie DCA. Je tu však ešte niečo dôležitejšie ako porušenie politického sľubu a bol by som rád, keby si to vo vedení vládnych strán dobre uvedomili.

K návrhu DCA prišlo v rámci medzirezortného pripomienkového konania celkovo 70 pripomienok. Návrh ako celok odmietla Generálna prokuratúra SR, stiahnuť ju žiadala aj Konfederácia odborových zväzov SR či občianske združenie Zjednotení za mier. Úrad jadrového dozoru SR namietal, že dohoda nikde neobsahuje poistky proti dovozu jadrových a iných rádioaktívnych materiálov. Výhrady vyjadril aj Klub 500, ktorý kritizoval, že zmluva deformuje podnikateľské prostredie, lebo zavádza kategóriu preferovaných subjektov oslobodených od daňových a odvodových povinností a zároveň ich vyčleňuje z jurisdikcie Slovenskej republiky. Generálna prokuratúra varovala, že zmluva v tejto podobe rezignuje na garanciu niektorých ústavných práv. Občianske združenie Zjednotení za mier žiadalo prostredníctvom hromadnej pripomienky, ktorú podpísalo vyše 20 000 ľudí, odmietnuť návrh dohody v celom rozsahu pre rozpor s Ústavou SR a záujmami SR. Požadovalo tiež výslovný zákaz jadrových zbraní na území SR, obmedzenie aktov vojnového násillia s využitím územia SR a zachovanie právomocí slovenských orgánov činných v trestnom konaní.

Ďalšie desaťtisíce ľudí požadovali v petícii odmietnutie tejto zmluvy (signatárov prijal aj predseda NR SR Boris Kollár). Desiatky popredných osobností spoločenského, kultúrneho a vedeckého života (medzi nimi herečky Božidara Turzonovová a Mária Kráľovičová, spisovatelia Jozef Banáš, Etela Farkašová, Anton Hykisch a Gabriela Rothmayerová, filmový režisér Eduard Grečner, hudobný skladateľ Vladimír Godár, výtvarník Ivan Popovič, ale aj exprezident Ivan Gašparovič či bývalý predseda NR SR Jozef Migaš) žiadali vládu, aby to odmietla – áno, to sú tie osobnosti, ktoré nehanebný hulvát Martin Šimečka nazval spodinou, hoci im nesiaha ani po členky.

Pre všetky tieto závažné pripomienky a pochybnosti som inicioval výzvu skupiny bývalých politikov a právnických autorít (Vladimír Palko, Ján Čarnogirský, Brigita Schmögnerová, Ján Drgonec a ďalší) prezidentke republiky, aby sa obrátila na Ústavný súd SR. „Znepokojuje nás, že ako hlava štátu, ale aj hlavná veliteľka ozbrojených síl SR, ste sa doteraz k tejto zmluve nevyjadrili. Pritom ide o jednu z vašich najsilnejších právomocí. Je neprimerané, ak nechceme povedať, že alibistické, aby prezidentka republiky stála mimo tohto procesu a mimo tejto diskusie,“ uviedli signatári. Požiadali ju o to aj predseda Hlasu-SD Peter Pellegrini, predseda SaS Richard Sulík a napokon aj predseda parlamentu Boris Kollár. Mám nejaké kuloárne informácie, že dezorientovaná prezidentka tomuto tlaku takmer podľahla. Lenže potom prišlo záverečné masírovanie od Jara Naďa a Ivana Korčoka. Na tomto stretnutí došlo k definitívnemu zlomu a tam sa zrodilo trápne alibistické riešenie v podobe „interpretačného vyhlásenia“. Je úplne jasné, že ona sama by na to neprišla, pretože čo do nej

nevložíte, to tam jednoducho nie je. Zuzana Čaputová zjavne hľadala nejaký dôvod, ako zmluvu akceptovať bez rizika ústavného súdu.

Z uvedeného je hádam jasné, že pre Smer-SD je politicky i morálne neudržateľné, aby v takejto kľúčovej a principiálnej veci otočili zrazu o 180 stupňov a začali tvrdiť, že vojenská zmluva s USA je v poriadku. Nielen preto, že to z vecného hľadiska nie je pravda, ale aj preto, že by to bola vyslovená neúcta k všetkým tým, ktorí proti DCA bojovali, čelili vyhrážkam, útokom, kriminalizácii a zastrasovaniu vládnej moci. Som si istý, že ak začnú vládni predstavitelia v takejto závažnej veci preberať rétoriku Progresívneho Slovenska, že to nepochopia ani ich voliči.

Pre korektnosť však musím dodať, že opozícia nešťastné vyjadrenie ministra obrany iba zneužila a demagogicky prekrútila. Robert Kaliňák už na prvom stretnutí s veľvyslancom USA na Slovensku Gautamom Ranom vo funkcii člena vlády 27. októbra minulého roka zdôraznil, že vojenskú zmluvu so Spojenými štátmi bude potrebné opraviť a označil súčasne naformulované znenie DCA za jedno z najväčších zlyhaní minulej vlády. Aj v minulotýždňovom rozhovore pre Slobodný vysielateľ povedal, že do konca marca si chce s Američanmi ujasniť, ktoré body v dohode by chcel pozmeniť. Na nejaké „verejné ospravedlnenie za klamanie Slovákov“, na ktoré vyzval exminister Jaro Naď vládu, teda nie je dôvod. Ak by sa tu mal niekto za niečo ospravedlniť, tak je to práve bývalý šéf rezortu obrany, aj keď v jeho prípade ospravedlnenie nestačí a mala by sa uplatniť trestnoprávna zodpovednosť.

Nikto to nepovedal presnejšie ako líder českých sociálnych demokratov Lubomír Zaorálek, ktorý na tlačovej konferencii vyhlásil: „Som znepokojený, že pani ministerka obrany Černochová si ako poradcu vzala Jaroslava Naďa, ktorý ako vieme nesie zodpovednosť za to, že sa takmer rozpadla obranyschopnosť Slovenska. Dnes nemajú ani lietadlá, takže tam lietame my. Ja nechápem, ako vám môže radiť niekto, kto doslova skrachoval ako minister obrany. Mňa to desí, že nás vedie rovnakým smerom ako dopadlo Slovensko. Takže by som rád požiadal pani ministerku Černochovej, aby tohto človeka urýchlene prepustila, kým sa zrealizuje jeho koncepcia rozpadu obrany štátu, ktorú predviedol na Slovensku.“

Jaro Naď ako zvyčajne ťažko zavádza, keď zneužil Kaliňákovu slová na to, aby sa začal neuroticky chichúňať, že všetci tí, ktorí tvrdili, že sa tu bude znásilňovať a že tu budú jadrové zbrane, klamali. Je to obludná demagógia. Nikto nič také nehovoril. Buď je Naď retardovaný a nerozumie podmienovaciemu spôsobu alebo ako obyčajne klame. Medzinárodné zmluvy a zákony sa predsa nepripravujú len do stabilného politického prostredia, ale musia rátať aj s nepredvídateľnými okolnosťami a obdobím kríz. Vyčítať kritikom zmluvy, že tu nikto nikoho neznásilnil, je ako vyčítať trestnému zákonu, že načo je v ňom trestný čin vraždy, keď vo vašej dedine už dvadsať rokov nikoho nezabili. A že to hovoria práve tí, ktorí sa toľko namoralizovali proti skráteniu premlčacích lehôt za znásilnenie... Všetci vieme, na čo tam tie poistky sú. Dôležité je, že na základe tejto zmluvy je napríklad rozmiestnenie jadrových zbraní na území Slovenska možné, lebo sme si to neošetrili tak ako napríklad Nóri. Koho to zaujíma podrobnejšie, všetky podstatné argumenty som zhrnul pre denník Pravda už pred dvoma rokmi a dodnes by som na tom nič [nemenil](#).

Z uvedených dôvodov so všetkým rešpektom žiadam vládu, aby pri svojom rozhodovaní, ako naložiť so súčasným znením vojenskej zmluvy s USA, zohľadnila všetky odborné námietky a pripomienky, ktoré boli voči nej vznesené a na ktorých platnosti sa nič nemení, aby nezrádzala ľudí, ktorí za ňu bojovali a vystavovali sa verejnej šikane a v neposlednom rade aby neopúšťala politické hodnoty, pre ktoré jej voliči vyjadrili dôveru. Nadšene podporujem zahraničnú politiku „štyroch svetových strán“. Ale tá má význam jedine vtedy, ak z nej vyťažíme maximum pre napĺňanie našich štátnych záujmov, nie ak poslúžime každému, kto o to zažiada. Lebo toto nie je o vnútrostraníckej demokratickej atmosfére, v ktorej Kaliňák môže mať rád Ameriku a Blaha môže mať rád Rusko. Toto je vyšší princíp.

ZDROJ: Facebook Eduard Chmelár / InfoVojna